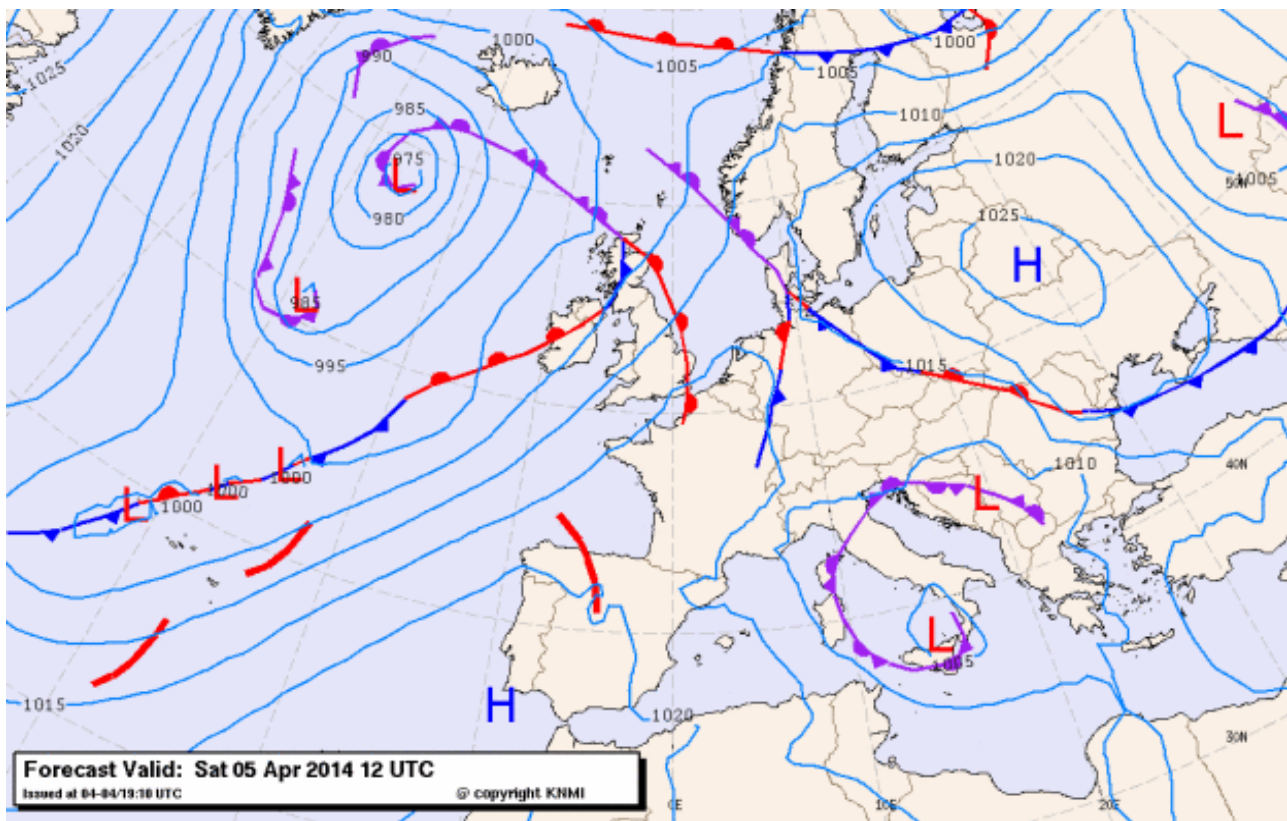

Het weer van 5 april 2014

Opklaringen gevolgd door bewolking en neerslag met een flauwe, mogelijk snel krimpende wind.

Het **hogedrukgebied boven Rusland** zorgt voor een (zuid)oostelijke wind – maar er is tegenwerking van het lagedruk gebied boven de Atlantische oceaan en dat wil een zuidwestelijke wind afdwingen. Wie gaat het winnen? Als het hoog het wint krijgen we mogelijk een vrij plotselinge omslag van de wind naar oostelijke richtingen. Wint het laag het krijgen we regen en wind uit het zuidwesten. Hoe dan ook: het is morgen geen mooie dag voor een mulder: vrijwel zeker regen en een flauwe wind die ook nog eens raar kan draaien.

Het KNMI vindt er dit van: *de dag begint bewolkt en in het oosten kan er eerst nog enige tijd regen vallen. In de loop van de dag breekt vanuit het westen de zon op steeds meer plaatsen door. De middagtemperatuur loopt uiteen van 13 graden vlak aan zee tot zo'n 18 graden in het binnenland. De wind is west- tot zuidwestenwind is zwak tot matig. (Bron: KNMI) (Bron: KNMI)*

Wie won er volgens het KNMI?

Vragen over het huiswerk

Lezen H5: 5.3.1 t/m 5.6.3

1. Welke zeilvoering zou je verwachten op een belaste poldermolen, vandaag, om 13.00 uur? Vertel in het bijzonder iets over de verdeling van het zeil over de enden. Welke gevaren zie je aan de hand van het weerbeeld?
2. Waar komen tjaskers van oorsprong vandaan?
3. Welke tjasker is het gevoeligst voor slecht grondwerk?
4. Een standerdmolen kruit zwaar. Noem een aantal mogelijke oorzaken en tegenmaatregelen.
5. Staat de ton bij een tjasker stil of beweegt hij mee tijdens het draaien?
6. Een wamtefront nadert. Welke bewolking hoort in het rijtje niet thuis: Ci Cs Cb As Ns ?
7. Wat zijn ook weer ... luiven?
8. Iemand raakt wat op de achtergrond – waar komt die uitdrukking vandaan?
9. Hoeveel gewicht draagt de bovenzetel van de spinnekop?
10. Wat is een roerom?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H5: 5.3.1 t/m 5.6.3

1. Welke zeilvoering zou je verwachten op een belaste poldermolen, vandaag, om 13.00 uur? Vertel in het bijzonder iets over de verdeling van het zeil over de enden. Welke gevaren zie je aan de hand van het weerbeeld?

Fl;auwe wind die regen meebrengt. Geen mooi weer voor mulders. Poldermolenaars leggen vandaag dus vier vollen voor en houden het weer nog wat beter in de gaten dan ze altijd al doen.

Gelijkmatige zeilvoering is altijd goed, maar soms maakt men uitzonderingen omdat zeilen of roeden niet in orde zijn. Bij ongelijkmatige zeilvoering en vlagerige wind wordt de krachtverdeling op 1 roede heel anders dan op de andere, wat tot trillingen kan leiden.

Gevaren liggen in de mogelijkheid dat de wind plots van richting veranderd. Uiteraard ook oppassen dat je op een nat hekwerk of maaldek niet uitglijdt.

2. Waar komen tjaskers van oorsprong vandaan?

Uit Friesland.

3. Welke tjasker is het gevoeligst voor slecht grondwerk?

Bij de boktjasker drukt een groot deel van het gewicht van de molen op de kruibaan (via de bok en eventueel wieltes). De kruibaan moet dus bij voorkeur vlak en regelmatig zijn. Bij een paaltjasker is dat niet het geval, die kent geen kruibaan. En omdat de hele molen als het ware 'balanceert' op de paal en de 'staart' is hij makkelijker rond te trekken dan de boktjasker rond te duwen is.

4. Een standerdmolen kruit zwaar. Noem een aantal mogelijke oorzaken en tegenmaatregelen.

Antwoord: doorgebogen steenlijsten: optempelen en brasem aanbrengen of slekken dunner maken; steenbalk rot: steenbalk vervangen. Stormpen niet gesmeerd: stormpen smeren. Doorgezakte burriebalken: slekken dunner maken.

5. Staat de ton bij een tjasker stil of beweegt hij mee tijdens het draaien?

De ton en de vijzel zijn één geheel. De ton draait dus mee met de vijzel.

6. Een wamtefront nadert. Welke bewolking hoort in het rijtje niet thuis: Ci Cs Cb As Ns ?

Cb – cumulonimbus. Dat is de zware 'buienwolk' die je bij een onweersbui of nadering van een koufront ziet. De overige wolkensoorten horen bij een wamtefront, en komen in die volgorde voorbij: Cirrus, Cirrostratus, Altostratus en Nimbostratus.

7. Wat zijn ook weer ... luiven?

De uitbouwen aan de zijkanten van een paltrokmolen.

8. Iemand raakt wat op de achtergrond – waar komt die uitdrukking vandaan?

Oude zaagknechten die het werk niet meer aankonden werden op de achtergrond te werk gesteld. De achtergrond bestaat uit vloerdelen die op de schoren en deels de sleutelbalk zijn gespijkerd. Daar liet men de oude knechten bijvoorbeeld de zagen scherp en.

9. Hoeveel gewicht draagt de bovenzetel van de spinnekop?

Da's een strikvraag: de bovenzetel van een spinnekop is bedoel op de koker bij een te houden en draagt in principe geen gewicht.

10. Wat is een roerom?

Een eenvoudige houten constructie, bestaande uit een aantal plankjes die het water via centrifugaalkracht naar buiten dwingen. Zie de figuur hieronder.

